

Studentska putovanja

Ivo Gračanin*

Sada dok smo još mladi želimo istražiti i proputovati čim više, jer kad se završi faks, radi se po cijele dane, pa se osniva obitelj, dođu djeca i nema se previše vremena za putovanja, tj. ima, ali tek kad se ode u mirovinu. Zato još ovo malo slobode koju imamo trebamo čim više, bolje i kvalitetnije iskoristiti.

U ovom članku želim vam približiti sve vidove prijevoza kojima se može otputovati iz Hrvatske i tako zaboraviti na sve stresove koje doživljavamo na faksu. Dakle, krenimo na putovanje...

Slika 1. Nagibni vlak

1. Željeznicom

Željeznica je u Hrvatskoj zapostavljen, ali ipak jedan od najekonomičnijih oblika prijevoza. Sustavno zapostavljanje i neulaganje u željezničku mrežu u Republici Hrvatskoj dovelo je do današnjeg lošeg stanja infrastrukture i voznog parka, što odbija velik broj putnika od tog oblika prijevoza, ali stanje se u posljednje vrijeme popravlja. Na glavnim koridorima obnavlja se pruga, počelo se i više ulagati u izgradnju novih pruga i u obnovu voznog parka, što bi opet moglo vratiti željeznicu kao atraktivan oblik prijevoza.

Što se tiče Europe, ona ima gustu željezničku mrežu koja je za studentsko putovanje vrlo atraktivna, pogotovo

u Njemačkoj, Francuskoj, Švicarskoj, Italiji, Austriji...

Modernim i brzim vlakovima moguće je stići za kratko vrijeme s jednog kraja države na drugi. Takvi brzi vlakovi (ICE u Njemačkoj, TGV u Francuskoj, itd.) postižu brzine i do 300 km/h, čime konkuriraju zračnom prometu. Ako se u obzir uzme i vrijeme potrebno za dolazak i odlazak od zračne luke, vlak na nekim relacijama nema alternativu.

Popusti za putovanje u inozemstvo i prijevozne karte: (URL 1)

Općenito:

- 20% za dvosmjerna putovanja - za putnike koji putuju u Sloveniju
- 30% za starije osobe, umirovljenike i mlade koji putuju u Sloveniju
- 40% za putovanja na velesajamske, kulturne i sportske priredbe i putovanja u vlakovima za kupaće - za putnike koji putuju u Sloveniju
- 60% za dvosmjerna putovanja - za putnike koji putuju u Mađarsku (dijete plaća pola cijene odraslog putnika)
- 30% - za putnike koji putuju u Srbiju i Crnu Goru (za suputnike se odobrava dopunski popust od 50%) te u Makedoniju
- 20% za dvosmjerna putovanja - za putnike koji putuju u Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku
- 10 - 65% za putnike koji putuju u skupinama od šest i više osoba (popust se razlikuje od željeznice do željeznice).

INTER RAIL je zonska međunarodna karta za neograničen broj putovanja unutar jedne ili više zona, po većini europskih zemalja i Maroku u pojedinim vlakovima (uglavnom nižeg ranga). Vrijedi i za neke pomorske relacije.

Korisnici karata INTER RAIL:

- IR - 26 - mladi do navršениh 26

godina

- IR - 26+ - stariji od 26 godina
- IR - 12 - djeca od 4 do navršениh 12 godina, kada putuju s odraslima

Pri planiranju putovanja potrebno je utvrditi kojim zonama pripadaju zemlje, odnosno gradovi u koje želite putovati jer o broju zona ovisi cijena karte i vrijeme njezine valjanosti.

Zone

A: Velika Britanija, Irska i Sjeverna Irska

B: Švedska, Norveška i Finska

C: Danska, Njemačka, Švicarska i Austrija

D: Poljska, Republika Češka, Slovačka, Mađarska i Hrvatska

E: Francuska, Belgija, Nizozemska i Luksemburg

F: Španjolska, Portugal i Maroko

G: Italija, Slovenija, Grčka, Turska i pomorske relacije Ankona/Bari - Igoumenitsa/ Patras

H: Srbija i Crna Gora, Bugarska, Rumunjska i Makedonija

Karta INTER RAIL daje pravo na prijevoz pojedinim vlakovima samo u 2. razredu, u zemljama izabrane zone ili izabranih zona osim prijevoza unutar zemlje u kojoj putnik ima stalno prebivalište. Izabrane zone mogu, ali i ne moraju graničiti jedna s drugom. Za neke vlakove višeg ranga (EUROCITY I INTERCITY) plaćaju se nadoplate. Primjerice, za ICE nadoplata je 5 €.

Uz takvu zonsku kartu putnik stječe pravo na kupnju dvosmjerne karte do odabrane zone uz povlasticu od 50 %, odnosno karte za dvije jednosmjerne relacije uz povlasticu od 50 %, da bi u odlasku i povratku putnik došao od i do mjesta stalnog prebivališta, odnosno između dviju zona ako one ne graniče.

[*] Ivo Gračanin, Usmjerenje: Inženjerska geodezija i upravljanje prostornim informacijama, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, e-mail: igracanin@geof.hr

Slika 2. Zone INTER RAIL-a

Vrijednost INTER RAIL karte ovisi o vrsti ponude:

- karta - 1 zona - s rokom valjanosti 16 dana
- karta - 2 zone - s rokom valjanosti 22 dana
- Globalna karta - s rokom valjanosti 1 mjesec

Cijene karata INTER RAIL ovise o dobnim skupinama korisnika i o broju zona po kojima se želi putovati.

U Tablici 1. navedene su cijene karata INTER RAIL izražene su u EURIMA, a plaćanje je u kunama (preračunate prema valjanom tečaju na dan prodaje) moguće je još ostvariti dodatne popuste na cijenu karata ovisno o zoni u koju se ide.

Potrebno je napomenuti da se karta INTER RAIL ispostavlja na ime i prezime i nije prenosiva na drugu osobu. Zato se pri kupnji mora osobnom iskaznicom ili putovnicom dokazati ime i prezime, datum rođenja i mjesto stalnog prebivališta, a točnost podataka treba također dokazati takvim ispravama i u vlaku.

Kartu INTER RAIL moguće je kupiti tri mjeseca prije putovanja.

Za sve dodatne informacije odnosno kupnju INTER RAIL karte, obratite se osoblju na međunarodnim blagajnama ili u agencijama koje prodaju željezničke prijevozne karte. Kod njih ćete dobiti i upute o načinu popunjavanja određenih polja s datumima putovanja, kao i popis vlakova kojima se mogu koristiti korisnici karata INTER RAIL.

Moje mišljenje je da je uz kartu INTER RAIL moguće jako dobro, i što je najbolje, jeftino upoznati nekoliko država koje se nalaze u odabranoj zoni. Zbog prednosti koje nudi putovanje

Broj zona	IR-26	IR 26+	Valjanost karte
Jedna	195,00	286,00	16 dana
Dvije	275,00	396,00	22 dana
Globalno	385,00	546,00	1 mjesec

vlakom, putovanje je vrlo fleksibilno. Uvijek se može promijeniti ruta putovanja, ostati u nekom mjestu duže ili kraće, nema vezanosti nekim planom puta ili rezervacijama. U ovom slučaju pustolovni duh dolazi do izražaja.

RAILPLUS - za putnike koji namjeravaju putovati više puta u tijeku godine isplati se kupiti iskaznicu koja im daje pravo na popust od 25% kod svakog putovanja u tijeku te godine. Iskaznica RAIL PLUS vrijedi godinu dana, stoji 15 eura za djecu, mlade do 26 godina i za osobe starije od 60 godina, a 25 eura za odrasle. Plaćanje je u kunama.

CITY STAR - za putnike koji će u okviru dvosmjernog putovanja u Sloveniju, Austriju, Njemačku, Češku, Slovačku bar dio vikenda provesti na odredištu (za suputnike odobrava se dopunski popust od 50% od cijene City Star).

SMART PRICE - ograničeni broj mjesta kupljenih najmanje sedam dana unaprijed u prometu između Hrvatske i Italije, cijena karte Zagreb – Venecija kreće se već od 15 eura (plaćanje u kunama).

SPARSCHIENE - ograničeni broj mjesta u prometu između Hrvatske-Slovenije i Austrije, cijena karte Zagreb – Beč već od 29 eura (plaćanje u kunama).

2. Avionom

Slika 3. Avioni Wizzaira, foto: www.wizzair.com

Dolaskom na europsko tržište low-coast aviokompanija, cijene prijevoznih karata su drastično pale. Prije je putovanje avionom bilo rezervirano samo za ljude malo dubljeg džepa, a sad je dostupno gotovo svakome. Po popularnim cijenama od svega nekoliko desetaka Eura može se doći na bilo

koju destinaciju u Europi. Uz onu cijenu koja je istaknuta kao cijena leta potrebno je još platiti takse.

Niske cijene postignute su time što njihovi avioni slijeću na manje aerodrome koji su udaljeniji od centara gradova (oko 50km), a na njima se plaćaju manje cijene pristojbi, nego na »glavnim« aerodromima.

U Hrvatskoj danas redovito prometuje nekoliko low-coast aviokompanija. Niže u tekstu su navedene iste s destinacijama iz Hrvatske.

Cijene avionskih karata nisam navodio jer njihove cijene ovise o vremenu prijave za let, popunjenosti aviona i ostalim parametrima. Moj savjet je: ako planirate negdje putovati avionom, poželjno je čim prije rezervirati karte, jer je broj jako jeftinih karata malen i brzo se razgrabe, pogotovo za letove vikendom.

Od svih aerodroma vozi javni gradski prijevoz (autobus, vlak ili taxi) kojim je moguće stići do centra grada, što se dodatno plaća. U tablicama su navedene cijene jednosmjernih putovanja, dok se za povratne karte odobravaju popusti ovisno od prijevoznika.

Karte je moguće kupiti on-line, u poslovnici prijevoznika ili u putničkoj agenciji. Povrat novca za kartu imate ako se putovanje otkaže najmanje 48h prije polijetanja u međunarodnom prometu.

Na aerodrom je potrebno doći oko dva sata prije polijetanja i tada se treba prijaviti za let. Od dokumenata je potrebno imati važeću putovnicu i eventualno vizu, ovisno o državi u koju se putuje.

Avioprijevoznici dopuštaju putniku 20 kg besplatne prtljage u ekonomskom razredu i 30 kg u poslovnom razredu, dok se za veće količine nadoplakuje. Obavezno je izvaditi baterije iz elektoničkih uređaja i smjestiti ih u ručnu prtljagu. U putnički prostor aviona svaki putnik može unijeti jedan komad ručne prtljage koja se može smjestiti u zatvorene police iznad ili ispod sjedala, ali dimenzije ručne prtljage ne smiju prelaziti dopuštene dimenzije. Ne smiju se unositi ni oštri predmeti. Takve predmete potrebno je smjesti-

ti u predanu prtljagu. Tijekom leta ne smiju se koristiti elektromički uređaji koji bi mogli ometati rad zrakoplovnih elektroničkih uređaja.

Potrebno je još napomenuti kako se zna dogoditi da se izgubi predana prtljaga. Izgublenu prtljagu potrebno je prijaviti u ured za izgublenu/nadevenu prtljagu. Također je potrebno prilagoditi satove vremenskoj zoni u koju dolazite. (URL 6)

3. Autobusom

Većina naših većih autobusnih prijevoznika održava linije s inozemstvom. Voze u gotovo sve zemlje srednje Europe, kao i u većinu zapadnoeuropskih zemalja. U tablicama se nalaze cijene prijevoznih karata sa Zagrebom kao mjestom polaska.

U neke cijene još treba uračunati i cijenu prijevoza prtljage, koja varira ovisno o prijevozniku, te moguće rezervacije sjedala.

Također, kod nekih prijevoznika potrebno se raspitati prije puta nude li pogodnosti prilikom kupnje prijevozne karte nekoliko dana/tjedana unaprijed jer je tako moguće ostvariti dodatne popuste.

4. Brodom

Slika 4. Jadrolinijin trajekt »Dubrovnik«

Osjetiti miris mora, uživati u beskrajnim prostranstvima mora, osjetiti lagani povjetarac...

Putovanje brodom je neopisiv doživljaj.

Iz Hrvatske se redovitim brodskim linijama može stići u Italiju, u gradove Anconu, Pescaru i Bari.

Ova najniža cijena karte se odnosi na palubni prijevoz, dakle potrebna vam je vreća za spavanje i morate naći neki svoj kutak na brodu, dok su cijene karata za aviosjedala viša u prosjeku za 50 kn. Ako baš želite luksuz i vlastitu kabinu, to će vas koštati najmanje 500

Aerodrom: Zagreb (Pleso) (URL 2)

Vrsta prijevoza	Do	Vrijeme putovanja	Cijena
Autobus	Zagreb	0,3h	30 kn

Aerodrom: Split (URL 2)

Vrsta prijevoza	Do	Vrijeme putovanja	Cijena
Autobus	Split	0,3h	30 kn

Aerodrom: Dubrovnik (URL 3)

Vrsta prijevoza	Do	Vrijeme putovanja	Cijena
Autobus	Dubrovnik	~0,3h	30 kn

Aerodrom: London (Luton) (URL 4)

Vrsta prijevoza	Do	Vrijeme putovanja	Cijena
Autobus	London	1h	~ £10
Vlak	London	0,30-0,45h	~ £10
Taxi	London	-	~ £55

Aerodrom: London (Gatwick) (URL 5)

Vrsta prijevoza	Do	Vrijeme putovanja	Cijena
Vlak	London	0,30 - 0,45h	~ £10
Autobus	London	1,3h	~ £7

Letovi Ryanaira

Polazni aerodrom	Odredište	
Pula	London	Dublin
Zadar	London	

Letovi Wizzaira

Polazni aerodrom	Odredišta	
Split	London (Luton)	Budimpešta

Letovi Germanwingsa

Polazni aerodrom	Odredišta			
Zagreb	Stuttgart	Cologne/Bonn	Hamburg	Berlin
Zadar	Stuttgart	Cologne/Bonn		
Split	Stuttgart	Cologne/Bonn	Hamburg	Berlin
Dubrovnik		Cologne/Bonn		

Letovi Easyjeta

Polazni aerodrom	Odredište	
Rijeka	London (Luton)	Bristol
Split	London (Gatwick)	

Relacija	Jednosmjerna (kn)	Povratna (kn)
Zagreb – Prag	336	605
Zagreb – Zürich	500	800
Zagreb – Berlin	773	1178
Zagreb – München	323	480
Zagreb – Trst	102	156

Relacija	Jednosmjerna (kn)	Povratna (kn)
Rijeka – München	360	565
Split – München	435	675
Split – Berlin	885	1350

Relacija	Jednosmjerna (kn)
Zagreb – Pariz	790

Odredište	Jednosmjerna (kn)
Zagreb - Beč	227

Odredište	Jednosmjerna	Povratna
Zagreb - Berlin	848	1290
Zagreb - München	323	480

Međunarodne brodske linije

Hrvatska	Italija	Cijena (najniža)	Trajanje putovanja
Zadar	Ancona	280	6h (dan), 9h (noć)
Split	Pescara	301	9h
Dubrovnik	Bari	301	6h (dan), 9h (noć)

kn za četverokrevetnu kabinu i do nekih 1000kn za jednokrevetnu ili dvokrevetnu kabinu. (URL 17)

5. Gdje odsjesti

Najbolja opcija za smještaj su hosteli kojih ima velik broj u Europi. Učlanjenjem u »Hrvatski ferijalni i hostelski savez« dobivaju se popusti za noćenja u hostelima koji su vrlo jeftini. Cijene se kreću od € 5-10 naviše za jednu noć. Neki hosteli nude doručak uz noćenje ili nadoplate za puni pansion.

Učlanjenje u savez košta samo 30 kn (za nas od 14 - 26 godina), što je doista mala cijena za sve mogućnosti koje nudi.

Više detalja pronaći ćete na internetskoj stranici www.hfhs.hr. (URL 18)

6. I na kraju...

Nadam se da vas je ovaj članak bar malo potaknuo da krenete u istraživanje i da isprobate sve vidove prijevoza. Ne trebate odmah krenuti na kraj svijeta, i u Hrvatskoj (npr. i u samoj blizini Zagreba) se mogu naći zanimljiva mjesta u koja bi trebalo posjetiti, a ako ste malo znatiželjniji, onda i u gradovima naših susjednih država (npr. Ljubljana, Budimpešta, Venecija...).

Okupite ekipu s faksa, kartu (kojeg god hoćete mjerila i projekcije) u ruke i krenite na svoje studentsko putovanje.

Svima Vam želim sretan put!

Literatura

- URL 1: <http://www.hznet.hr/hr/default.aspx?id=2&page=1>
- URL 2: <http://www.plesoprijevoz.hr/kartezagreb.htm>
- URL 3: <http://www.airport-dubrovnik.hr/usluge.htm>
- URL 4: <http://www.london-luton.co.uk/en/guide/>
- URL 5: <http://www.gatwickairport.com>
- URL 6: http://www.zagreb-airport.hr/hr/putnicke_1_1/index.aspx
- URL 7: <http://www.ryanair.com/site/HR/>
- URL 8: <http://wizzair.com/default.asp>
- URL 9: <http://www.germanwings.com/index.en.shtml>
- URL 10: <http://www.easyjet.com/hr/Rezervirajte/index.asp>
- URL 11: <http://www.croatibus.hr/>
- URL 12: www.autotrans.hr
- URL 13: www.presecki.hr
- URL 14: www.ap.hr
- URL 15: www.cazmatrans.hr
- URL 16: <http://www.akz.hr/voznired/> ◆